

Р.М. Циган, ст. викл. (*КрНУ ім. Михайла Остроградського, Кременчук*)

АНАЛІЗ КОНСОЛІДОВАНИХ ГРОШОВИХ ПОТОКІВ

Інтеграція вітчизняних компаній у світовий простір глобальних відносин вимагає від власників та менеджерів постійного удосконалення своїх управлінських навиків, що базуються на основі отриманих якісних даних.

В сучасних умовах господарювання компанії постійно стикаються з проблемою забезпечення процесу управління обліково-аналітичною інформацією, що відповідає стрімкому розвитку економіки.

Одним з елементів аналізу консолідованої фінансової звітності групи являється дослідження показників Звіту про рух грошових коштів. Важливість проведення аналітичних процедур щодо звіту про грошові потоки полягає в тому, що спроможність компанії генерувати грошові ресурси є індикатором її досягнень у отриманні кінцевого фінансового результату.

Аналіз консолідованої фінансової звітності в українській науці та практиці розглядаються недостатньо, це пов'язано з проблемами існування постійних кризисних умов функціонування підприємств в Україні, спробами уникнення податкового тиску з боку держави та інших макроекономічних факторів.

Аналіз останніх напрацювань українських науковців з удосконалення методики аналізу консолідованого звіту про рух грошових коштів майже відсутні. В основному розглядається дослідження зарубіжних авторів та загальноприйняті методичні підходи, які не завжди відповідають вітчизняним реаліями.

Світова практика аналізу грошових потоків підприємства дещо відрізняється від практики вітчизняних підприємств. Відмінності аналітичних процедур грошових потоків пов'язані, перш за все, з різноманітністю поставлених цілей, що підприємство має досягти. Зарубіжним компаніям притаманне стратегічне спрямування їх діяльності, тоді як українські організації звикли працювати на короткострокові перспективи, що знижує їх конкурентоспроможність на світовій ринковій арені.

Значення аналізу консолідованих грошових потоків в управлінському процесі полягає у тому, що він дозволяє:

підвищити ефективність використання грошовими потоками компаній корпоративної структури управління;

завчасно виявляти та оцінювати внутрішні можливості генерування грошей з урахуванням зовнішнього середовища;
попередити нецільове використання грошових ресурсів корпорації;
забезпечити власників інформацією, що потрібна для оцінювання діяльності топ-менеджерів тощо.

Методика аналізу консолідованих грошових потоків залежить від його головної мети, що полягає в оцінювання спроможності корпорації генерувати грошові ресурси у достатньому розмірі та необхідні терміни.

Існують методичні підходи аналізу консолідованих грошових потоків корпорацій, що включають в себе такі етапи:

аналіз проводиться виходячи з методу складання звіту про рух грошових коштів, а саме, прямим та непрямим (опосередкованим);

коєфіцієнтний підхід, який включає розрахунки аналітичних показників;

вартісна оцінка бізнес-структур на базі грошових потоків тощо.

Для підвищення інформаційної корисності дослідження консолідованих грошових потоків необхідно відокремити основні грошові індикатори, які треба використовувати для оцінки отриманих вигод у майбутньому всіма зацікавленими у розвитку бізнесу особами.

На думку автора, треба застосовувати комплексний підхід до аналізу грошових потоків, що може проводитись з різним ступенем деталізації.

При цьому необхідно враховувати галузеві і регіональні особливості, що впливають на рух грошових потоків підприємства. Аналіз консолідованого грошового потоку дає оцінку грошового потоку групи взаємопов'язаних підприємств і можливість прогнозувати їх стан та динаміку на перспективу. Аналіз грошових потоків корпоративних структур треба розпочинати з відокремлення консолідованих зовнішніх та внутрішніх (трансферних) грошових потоків, а потім досліджувати за традиційними методичними підходами.

Враховуючи існування різноманітних методичних підходів, треба продовжувати дослідження і впроваджувати більш ефективні методики, які будуть більш результативними при вирішенні управлінських завдань. Таким чином, подальші розробки мають бути спрямовані на пошук нових найбільш інформативних показників, які дадуть можливість збільшити контроль за використання грошових потоків для корпоративних структур, враховуючи інтереси власників.